

hollands noorderkwartier

jaargang 28
nummer 4
december 2014
aflevering **100**

In dit nummer o.a.:
Nieuwe locatie HNK-bijeenkomsten
Kwartierstaat van Antonia (Ton) Henneman
Verslagen van de lezingen
De vaste rubrieken
Vorbereiding Jubileumbijeenkomst

ISSN: 1383-6773

Inhoud aflevering 100, jaargang 28, nummer 4, december 2014

Van de voorzitter	93
Mededelingen van het bestuur.....	94
Programma HNK-bijeenkomsten voorjaar 2015.....	95
Nieuwe leden	97
Oproep medewerking indexeringsproject NGV.....	97
Verslagen lezingen sept., okt. en nov. 2014.....	98
Kwartierstaat Anthonia Dorotea Maria Henneman	105
Nadere kennismaking met ... Bert Hemrika.....	117
Oproep kopij jubileumnummer.....	118
Voor u gelezen (hist. bladen uit de regio)	119
Aanvullingen & verbeteringen.....	120
Paleografie of oud-schriftkunde.....	121
Boekbespreking 'De familie Zuurbier'.....	123
Oproep aktueel e-mailadres doorgeven.....	124

Datum van inlevering kopij en verschijning HNK Afdelingsblad:

Nummer 101 (Jubileumnummer!) vóór 15 januari 2015,
verschijnt eind maart 2015

Nummer 102 voor 1 mei 2015, verschijnt begin juni 2015

Colofon

Hollands Noorderkwartier is een uitgave van de gelijknamige afdeling van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar. NGV-leden, ingedeeld als lid van HNK, ontvangen het blad gratis thuis. NGV-leden buiten het verzorgingsgebied van HNK kunnen zich als 'bijkomend lid' van HNK opgeven bij de secretaris van de NGV, postbus 26, 1380 AA Weesp; de daarvoor geldende contributie-toeslag ad € 9,00 per jaar wordt centraal door de NGV geïnd. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 12,50 per jaar (incl. verzendkosten), te storten op bankrekeningnummer NL72INGB0000108334 t.n.v. NGV afdeling Hollands Noorderkwartier te Alkmaar, onder vermelding van 'abonnement HNK-afdelingsblad'.

Losse nummers € 2,50 (excl. verzendkosten).

Oplage: 450 exemplaren.

Vormgeving: Marry Luken

Druk: Kopieerinstelling Noordeloos, Scheldestraat 21, Alkmaar

De inhoud van ingezonden stukken valt buiten de verantwoording van de redactie. Artikelen kunnen door de redactie worden aangepast; over plaatsing beslist de redactie.

Voorpagina: De Wijkplaats in Oudorp, het nieuwe onderkomen voor de HNK-bijeenkomsten, en de HNK-bibliotheek.

Van de voorzitter

Een gedenkwaardig moment. Voor u ligt nummer 100 van dit HNK blad. Tijd voor gedachten over de afgelopen jaren en vooral een blik naar de toekomst.

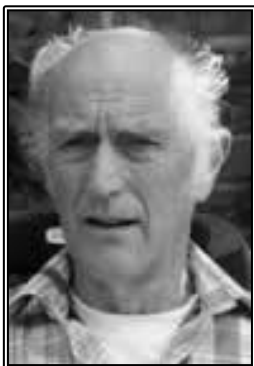
Maar dan is daar ineens de schrik van het onvermijdelijke. Alles valt in het niet door het bericht dat onze penningmeester Hans van Veen op 1 november is overleden.

Nadat Hans het bestuur van onze afdeling Hollands Noorderkwartier kwam versterken, bleek al snel hoe deskundig hij was met betrekking tot financiële zaken. Hij had ideeën en zette daar een apart programma voor op de computer. Hij wist hoe hij financiën moest beheren en hoe hij het beste voor onze afdeling kon bereiken en bovenal.... hij was een aardig mens.

Gemis is iets dat door ieder mens verschillend beleefd wordt, maar één ding staat vast. Het grote gemis is er in de eerste plaats voor Riet en de kinderen en zijn familie, maar ook voor ons. We zullen het contact, het overleg en de gezelligheid van onze vriend missen.

Truus Schoehuijs

*Het is ons maar geleend, de vele mooie dingen.
Ons onbetwistbaar eigendom, zijn de herinneringen.*

Hans van Veen
1945-2014

HNK naar een nieuwe locatie.

Op 14 januari 2015 komen wij voor het eerst bijeen in zaal **De Wijkplaats**, **Herenweg 14, 1829 AG Oudorp**. Deze zaal is gelegen naast het oude raadhuis van Oudorp, vlakbij het Witte kerkje aan de Kerklaan en verpleeghuis Lauwershof aan de Jupiterstraat. Bij de kerk en bij de Lauwershof is gratis parkeergelegenheid en ook bus 10 stopt bij de Lauwershof.

Plattegrond van de omgeving van De Wijkplaats in Oudorp.

We hebben gelet op alles wat voor ons belangrijk is, zoals bereikbaarheid, sfeer van de zaal, huurprijs, prijs van de koffie, plaatsing van de bibliotheek, en we menen dat de Wijkplaats voor ons een goede locatie is. We hopen er in de toekomst veel goede bijeenkomsten te hebben.

Het bestuur organiseert de HNK-avonden voor de leden, maar ook introducéés en belangstellenden zijn van harte welkom.

De toegang is gratis. Gewoonlijk beginnen de lezingen om 20.00 uur en is de zaal een half uur eerder open.

De Wijkplaats

- **woensdagavond 14 januari 2015**

Nieuwjaarsbijeenkomst. Lezing door Wim Buwalda van de Historische Vereniging Heiloo over "Het huis Nijenburg en haar bewoners".

Vanuit de luie stoel kunnen wij de rondleiding volgen in het huis Nijenburg te Heiloo middels fraaie beelden en de toelichting van de spreker.

Tevens vieren we het nieuwe jaar in deze nieuwe locatie.

- **woensdagavond 11 februari 2015.**

Een doe- en hulp-avond voor het werken met genealogische computerprogramma's.

De bezoekers worden verzocht zoveel mogelijk een laptop mee te nemen waar een genealogisch computerprogramma op staat. In kleine groepen gaan we elkaar helpen.

Regelmatig krijgt het bestuur vragen over de werking van deze programma's, vandaar dit initiatief. Al doende leert men en ons NGV-devies is immers "helpt elkander". Dat proberen we op deze avond te realiseren. GensDataPro, ProGen, Altfaer, noem maar op, alles is welkom. Bent u er handig mee? Kom dan iemand helpen. Bent u er nog niet zo vaardig mee? Hopelijk is er iemand voor u die u helpt. Aarzel niet, ook niet-leden zijn van harte welkom.

Het is nog niet zeker of er al een internetverbinding is in de nieuwe locatie. Vandaar dat het gewenst is dat u het programma al beschikbaar hebt op uw laptop.

- **woensdagavond 11 maart 2015.**

Deze avond begint al om 19.30 met een korte ledenvergadering.

De agenda vindt u hieronder. De notulen van de ledenvergadering van 12 november 2014 worden ter plekke uitgedeeld en voorgelezen.

Na de vergadering volgt een lezing door Emmy Reijngoud over de "Wapens in de stad Alkmaar". Deze lezing is het vervolg op de lezing van maart 2014.

Tijdens deze geanimeerde bijeenkomst bleek dat Emmy nog veel meer wist te vertellen over dit onderwerp. Dat gaat ze op deze avond voor ons doen. Heeft u burens of vrienden die hiervoor ook belangstelling hebben? Ze zijn van harte welkom.

- **zaterdagmiddag 11 april 2015.**

Viering 50 jarig bestaan van afdeling Hollands Noorderkwartier!

Locatie: **Grote zaal van "De Blije Mare", kerk gelegen naast winkelcentrum De Mare in Alkmaar Noord.**

In het HNK-nummer 101 zal het programma bekend gemaakt worden.

Deze middag zal in het teken staan van voorouders en voorwerpen.

Noteer de datum in uw agenda! En mis dit feest niet!

Agenda afdelingsledenvergadering van 11 maart 2015.

1. Opening door de voorzitter en mededelingen
2. Verslag van de ledenvergadering van 12 november 2014 (ter plekke beschikbaar).
3. Jaarverslag secretaris over 2014 (ter plekke beschikbaar).
4. Financieel overzicht 2014 en begroting 2015 (ter plekke beschikbaar).
5. Verslag kascommissie (wordt voorgelezen) en verkiezing nieuw lid van de kascommissie.
6. Décharge bestuur over 2014.
7. Bestuurssamenstelling. Benoeming penningmeester. Aftredend en herkiesbaar zijn mevrouw W.J. Hermanus-Schipper en de heer J.J. Kaldenbach. Aanmelding van tegenkandidaten kan geschieden bij de secretaris. Hierna vaststelling afgevaardigden naar de Algemene ledenvergaderingen van de NGV.
8. Bespreking van de stukken voor de Algemene ledenvergadering NGV van 25 april 2015, voor zover deze aanwezig zijn. De stukken kunnen digitaal worden toegestuurd via wil.hermanus@gmail.com
9. Jubileum HNK 50 jaar.
10. Rondvraag en sluiting.

Nieuwe leden

Onlangs konden we onderstaande personen hartelijk welkom heten bij onze afdeling:

Dhr. J. Marsman	Noord-Scharwoude
Dhr. J.S. Pepping	Limmen

We wensen u veel succes met uw onderzoek en we hopen u op onze afdelingsavonden te ontmoeten.

Nieuwe leden worden door de ledenadministratie op de website geregistreerd met een basisprofiel. Wilt u dit zelf aanvullen met inhoudelijke gegevens, zoals onderzochte families, onderzoeksgebied en gebruikt programma?

Helpt u mee?

Het verenigingscentrum in Weesp heeft interessante en veelvuldig geraadpleegde collecties overlijdensadvertenties, bidprentjes, geboortekaartjes, trouwkaarten, rouwkaarten e.d. Momenteel wordt hard gewerkt om deze bronnen digitaal toegankelijk te maken. In het centrum zijn alle rouwkaarten reeds gescand, d.w.z. er zijn afbeeldingen van gemaakt. Maar.... met alleen scannen zijn we er nog niet! We willen gescande rouwkaarten natuurlijk ook snel kunnen vinden! Om er voor te zorgen dat ze toegankelijk worden op familienaam en datum, moeten de gegevens eenmalig ingetypt worden, m.a.w. geïndexeerd.

Begin september waren er 167.500 rouwkaarten gescand. Hiervan waren er 91.500 geïndexeerd, gecontroleerd en beschikbaar gesteld op de website. Dus nog ca. 75.000 te gaan. Momenteel zijn ruim 100 vrijwilligers bezig met invoeren en controleren van deze rouwkaarten. Er zijn ook al 20.000 geboortekaartjes en trouwkaarten gescand. Het indexeren hiervan begint pas als alle rouwkaarten klaar zijn...

Hoe meer er is ingevoerd, des te eerder we er met zijn allen van kunnen profiteren. Dat invoeren kan gewoon thuis achter de computer gebeuren. Er is programmatuur beschikbaar om dit invoeren heel eenvoudig te kunnen doen. U kunt het werk ieder moment afbreken en weer oppakken. Wilt u ook uw steentje bijdragen om deze megaklus te klaren door zo nu en dan een uurtje invoerwerk te verrichten? Neem dan contact op met Dolf Houtman, e-mail: vcscanbeheer@gmail.com. Of wilt u eerst eens zien hoe het precies in zijn werk gaat? Dan kunt u contact opnemen met Marry Luken, e-mail: lukensluis@kpnmail.nl.

Woensdagavond 10 september 2014

door Marry Luken

Als redactielid ging ik gewapend met mijn fototoestel naar de bijeenkomst in september omdat ik wist dat Simon Zuurbier een oorkonde zou ontvangen en ik daarvan verslag wilde doen in het lijfblad van de afdeling. De voorzitter opende dan ook de bijeenkomst met de woorden dat ze eerst iemand in het zonnetje wilde zetten. Ik had mijn fototoestel al in de aanslag, totdat ik hoorde

Marry Luken (links) wordt door de voorzitter verrast....

dat **ikzelf** degene was die naar voren moest komen....

Het was een complete verrassing. Vanwege mijn jarenlange zorg voor het HNK-blad ontving ik een cadeaubon en fraai boekje. Dat vond ik heel leuk en op deze plaats wil ik het bestuur nogmaals bedanken!

Lezing 'De Nederlandse Schutterij door de eeuwen heen'.¹

Daarna nam Paul Tjeertes het woord. Hij is bestuurslid van het politiemuseum in Zaandam en meteen bleek dat hij een zeer vlotte spreker was met een goede stem, en handig met de laptop. Met een keurig verzorgde powerpoint-presentatie met talrijke platen vertelde hij over de ontwikkeling van de schutterij.

In de middeleeuwen ontstonden in de steden de gilden der schutterij. Deze gilden waren zelfstandig en hadden tot doel de in- en uitwendige (d.w.z. binnen en buiten de stadsmuren) rust in de stad te bewaren. Hiertoe werden zij ingehuurd door het stadsbestuur. Zij waakten 's nachts op de wallen van de stad en bemanden de poorten.

¹ Met dank aan de NGV-site.

Tijdens de '80 jarige oorlog', werden de schutterijen door prins Willem van Oranje gereorganiseerd. Ze verloren hun zelfstandigheid en werden ondergeschikt aan het stadsbestuur.

In de 17e eeuw werd het lidmaatschap van de schutterij steeds meer een erebaantje. Denk hierbij ook aan de vele schuttersstukken zoals die in de diverse musea te zien zijn (Nachtwacht van Rembrandt). Tijdens de patriottentijd (1787) splitsten de schuttersvendels zich op in patriottisch gezinde en prinsgezinde schutterijen, die ook wel exercitie genootschappen werden genoemd. Tussen de beide schutterijen braken soms felle gevechten uit. Voor het eerst bemoeiden de schutterijen zich met de landelijke politiek. Zo werd prinses Wilhelmina door een patriottische schutterij in Goejan-verwellesluis aangehouden.

Tijdens de Franse overheersing werden de schutterijen opgeheven en ingedeeld in het Franse leger als Garde Nationale. In 1815 herstelde koning Willem I de schutterijen. Zij bleven echter plaatselijk georganiseerd. In 1827 werd de Wet over de Schutterijen van kracht voor het gehele rijk.

De schutterijen werden nationaal georganiseerd doch behielden hun plaatselijke karakter. De officieren werden uit goeude burgers van de stad benoemd door de Koning, de schutters waren dienstplichtige inwoners van de stad. Alle manlijke inwoners in de leeftijd van 25 tot 34 jaar waren schutterij plichtig en werden ingeschreven in de gemeentelijke schutterij registers. Deze registers en de oude schutterijboeken vormen nu een bron van informatie over onze voorvaderen. (Dit zijn andere registers dan de militie-registers.)

Als primaire taak had de schutterij het handhaven van de openbare orde in de gemeente bij calamiteiten, zoals oproer, stakingen, brand enz. Zij stond daartoe onder het gezag van het plaatselijk gemeentebestuur i.c. de burgemeester. Zij kan worden gezien als de voorloper van de hedendaagse Mobiele Eenheden (M.E.) van de politie.

Slechts wanneer het rijk in gevaar kwam werden de schutterijen aan de landmacht toegevoegd als reserve, de z.g. Landstorm. Dit is slechts eenmaal voorgekomen, n.l. tijdens de Belgische opstand in 1830-1831.

Paul Tjeertes in actie.

In 1907, werd de schutterij als overheidsinstituut, na invoering van de dienstplichtwet, opgeheven. In het zuiden, met name in Noord-Brabant en Limburg werden zij omgevormd tot particuliere verenigingen die hun jaarlijkse schuttersfeesten in ere houden.

Behalve de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van de schutterij, gaf Paul Tjeerdes ook antwoord op vragen als: Wat heeft het kinderliedje 'hoedje van papier' met de schutterij te maken? Waarom hebben leden van de schutterij nooit koperen knopen aan hun kleding? Waarom gebruikt men het woord 'wapenrok'? Waarom hebben skeletten soms vergroeide schouders? Waarom zijn de gezichten van sommige schutters op de Nachtwacht niet helemaal zichtbaar? Kortom, het was een bijzonder geslaagde lezing.

Simon Zuurbier ontvangt van Truus Schoehuijs de oorkonde.

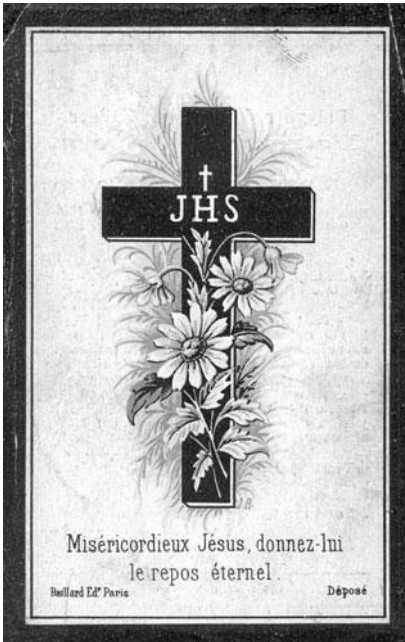
Na de pauze kwam dan het moment dat Simon Zuurbier naar voren moest komen. NGV-leden die al meer dan 40 jaar lid zijn, krijgen via het hoofdbestuur een fraaie oorkonde waarmee de waardering voor het trouwe lidmaatschap wordt uitgedrukt. Simon voldeed in januari aan die voorwaarde en op 10 september kreeg hij de oorkonde uitgereikt. Hij is een zeer ervaren en deskundig genealoog en ook in dit blad heeft u in de loop der jaren al veel publicaties van hem kunnen lezen. In het speciale nummer t.g.v. het 40-jarig bestaan van HNK is een interview met hem verschenen waarin u kon lezen dat hij toen al 40 jaar met genealogie bezig was. En nu dus al een halve eeuw. Simon maakte

van de gelegenheid gebruik om het kloeke boekwerk over de familie Zuurbier dat hij in het voorjaar heeft laten verschijnen, aan ons te presenteren. Hij schonk een exemplaar voor onze bibliotheek en het bestuur is hem hiervoor zeer erkentelijk!

Lezing 'Bidprentjes en genealogie' door Ferrie Moubis.

In zijn inleidend woord vertelde de spreker uit Zeeuws-Vlaanderen te komen, een gebied dat eigenlijk bij België hoorde maar dat ze 200 jaar geleden 'verge-ten' waren mee te nemen!

Zoals zo vaak beginnen verzamelingen naar aanleiding van familie-onderzoek naar voorouders. Ferrie Moubis kwam terecht bij de broer van zijn overgrootvader die priester was en van 1872 tot 1881 missionaris in Canada. Zijn vermogen had hij ondergebracht in twee stichtingen met als doel de nazaten van zijn ouders, Matthias Moubis en Antonetta Canoij, studiebeurzen te kunnen geven. Zijn verzameling bidprentjes kwam in het bezit van een bestuurslid van die stichtingen. Die vulde de verzameling verder aan. Zo kwam Ferrie aan de collectie prentjes die hij verder uitbreidde en waar 327 bidprentjes bij zaten. Bidprentjes zijn te onderscheiden in: **Devotieprentjes** (toewijding aan een hogere macht, verering aan een specifieke heilige), **bidprentjes** (zoals de katholieken die gebruikten), **gedachtenisprentjes** (die iets meedeelden over de overledene)

Devotieprentjes

Rond het jaar 400 beschreef St. Augustinus, kerkleraar, wat er gebeurde als je overleed. De reine zielen kwamen in de buurt van God, degenen die wat op hun kerfstok hadden gingen eerst naar het vagevuur. Met het devotieprentje kon je dan voor de zielenheil bidden. Deed je echter mee aan de Kruistochten (de 1^e vond plaats in 1099) dan kwam je direct in de hemel. Later kon je ook je plek in de hemel kopen, de aflaat.

Maarten Luther was daar tegen en spijkerde op 31 oktober 1517 z'n 95 stellingen op de slotkerkdeur van Wittenberg. Hiermee begon de Reformatie.

Rond 1400 ontstonden de devotieprentjes. Ze werden a.h.w. gestempeld. Men maakte afbeeldingen op houten

stempels en drukte die af op papier. De houten stempels echter slijten betrekkelijk snel, je kunt er 500 afdrukken mee maken.

Men drukte ook afbeeldingen van de borstplaten van ridders af op papier. Door papier en grafiet op de borstplaten te leggen en met een vochtige doek in te wrijven kon men de afbeeldingen op papier krijgen en zo een prentje maken.

Begin 1600 werden de houten stempels vervangen door koperplaten. Dat had als voordeel dat het materiaal zacht was en dus makkelijker te bewerken dan hout. Je kon een paar honderd afdrukken maken met een koperen plaat. Doordat het materiaal veranderde en de technieken verbeterde gingen meer mensen en bedrijven zich toeleggen op het maken van devotieprenten. Zo ontstonden er ook meerdere soorten als: Antwerpse prent, (herkenbaar aan de afgeschuinde hoeken in de afbeelding), amuletprent, reisprent (gaf de reiziger bescherming), bedevaartprent, ziekprent, carnivetprent (werd gebruikt in de kloosters en liet knipselwerk zien).

Bidprentjes

Dit waren de opvolgers van devotieprentjes. Het katholieke geloof kon in de 17^e en 18^e eeuw niet openlijk beleden worden. Er waren schuilkerken en in Haarlem was een groep religieuze vrouwen, de klopjesgroep o.l.v. Trijntje Olie, die met een klop op de deur van de huizen aangaven dat de mis zou beginnen. Rond 1820, kwam de staalgravure in zwang. Hierdoor kon men duizenden afdrukken maken. De plaat begon zijn opmars vanuit Parijs, Rue St. Sulpice. Eind 19^e eeuw kwam de steendruk op en werden de plaatjes in kleur gemaakt. Gelijktijdig kwam de foto in beeld. Dat noemde men bromografia, een afdruk middels een foto (een soort ansichtkaart.). Ondertussen veranderde de teksten in psalmen, gebeden, gedichten (Guido Gazelle) en de stijl in Art Deco e.d. (stijl van de Romantiek)

Gedachtenisprentjes.

Deze ontstonden na 1965. We zien dan landschappen, een sober kruis, en de teksten zijn on-bijbels geworden. En werden ook foto's gebruikt en ze werden uitgedeeld na de uitvaart.

Waar vinden we prentjes? O.a. bij de katholieke families, op beurzen, het verenigingscentrum in Weesp (ca. 900.000 bidprentjes, zie website NGV), het CBG in Den Haag, op internet (8 miljoen).

Zie de sites: bidprentjes.startpagina.nl en devotionalia.info.

Ferrie Moubis leverde een boeiende lezing met veel wetenswaardigheden en liet ons kennis maken met een rijke bron voor stamboom zoekers.

Lezing 'Erotiek en Erochique door de eeuwen heen' door Rosalien Fideldij Dop.

Wat is erotiek! Volgens Van Dale: het geheel der verschijnselen en gevoelens van de zinnelijke liefde, zonder betrekking hebben op de daad.

Rosalien begon met de mededeling dat op de afbeeldingen die we zouden gaan zien heel vaak gluurders stonden. Degene die het juiste aantal had geno-teerd kreeg een attentie.

Griekse en Romeinse tijd. Het naakt werd, esthetisch, geaccepteerd. In het oude Pompeï vond men prachtige muurschilderingen. De vrouw stond op een voetstuk en de man moest stoer zijn (status). Op schilderijen worden vrouwen en mannen zinnelijk uitgebeeld. Prostituees droegen korte rokjes en diepe decolletés en waren algemeen aanvaard. Aan het einde van dat Rijk ontstond er chaos, de status verdween en de vrouw werd van haar voetstuk gehaald.

Middeleeuwen. De kerk ging zich met de zeden bemoeien. Door toedoen van de vrouw moesten ze het paradijs verlaten. De vrouw was de verleidster en moest zedig gekleed zijn. Het bloot verdween en men ging zelfs zover door de vrouw tot heks te verklaren. De heksen vervolging begon. Zo kon men alles in de schoenen van de vrouw schuiven, verleiding, hoererij, geweld e.d. Nederland had ook zijn heksen vervolging maar niet zo hevig als in het buitenland. In 1608 werd de laatste heks verbrand.

Aan het eind van de middeleeuwen kregen we de riddertoernooien en ging men de vrouw weer zien als iemand om voor te strijden. Voor dat het spel begon, gaven de dames hun idool een sjaal die dan om een zwaard gewikkeld werd. Er was weer iets om voor te vechten, het flirten begon weer.

Renaissance. De wedergeboorte. De mens is weer in het centrum van de belangstelling gekomen. De vrouw mag weer gezien worden, de schoonheid komt terug en men mag weer genieten van elkaar. De status komt terug en echtscheidingen worden ter discussie gesteld.

Door Luther, Calvijn en Sweelinck werd de leer van de kerk vanuit een andere hoek bekeken. Zo kon elk dorp, stad of streek zijn eigen moraal opstellen. Zo kon Hendrik VIII, die getrouwd was met Catharina van Aragon (1509-1533) scheiden en met Anna Boleyn in het huwelijk treden (1533-1536). Zij werd wegens overspel onthoofd in de Tower. Overigens had hij 6 vrouwen!

De vrouw werd naast geschilderde afbeeldingen ook gezien op knottendoosjes, die gaf je aan je meisje waarop spreuken stonden. Afbeeldingen op tabaksdoosjes, konden heel ondeugend zijn. In Italië maakte Julio Romano illustraties van standjes. Er stonden er 16 in een boekje waarvan er nog 2 bekend zijn. De kerk vond het namelijk te ver gaan en verbrandde alles wat ze konden vinden. Maar het Vaticaan bewaarde wel één exemplaar in het archief.

De verlichting. Viel grofweg tussen 1680 en 1800. De eeuw van de wetenschap, filosofie, de intellectuelen. We kregen de scheiding van kerk en staat. De vrouw werd niet meer gezien als bezit! Op schilderijen werden stellen gezien, ook gluurders, de vrouw liet zich ook als naaktmodel schilderen. Mannen hielden er concubines op na maar de vrouwen ook. Zo kon de wetenschap de bevruchting onderzoeken, Casanova zijn uitspattingen te boek stellen, even als markies De Sade. Afbeeldingen op poederdozen en waaiers konden ook in het openbaar gezien worden. En madam De Pompadoer werkte mee om het volk te steunen met kennis door boeken. En de kerk ging aarzelend mee. De huwelijken binnen de vorstenhuizen, de verstandshuwelijken, verdwenen maar de kleding bleef zedelijk.

We hadden een boeiende avond die door zo'n 40 personen werd bezocht. En degene die elf gluurders had gezien kreeg de attentie.

Kwartierstaat van Anthonia Dorotea Maria Henneman

door Bert Hemrika

Generatie I

- 1 **Anthonia Dorotea Maria (Ton) Henneman**, geb. Bergen 23-7-1951, tr. 21 jr, Bergen 6-10-1972 **Siebertus (Bert) Hemrika** 24 jr, geb. Amsterdam 17-4-1948.

Generatie II

- 2 **Adrianus Johannes (Aad) Henneman**, geb. Heemskerk 15-11-1917, ovl. Bergen 19-11-1993, 76 jr. *Hij was o.a. timmerman en later opzichter tot ver na zijn pensionering. Ook had hij een groot-handel in eieren met een eigen kuiken-bedrijf op Grootland 5 in Bergen. De kinderen hielpen en hotels werden bevoor-raad. Later vestigde één van zijn zonen op het terrein een manege. Aad Henne-man was een groot biljartliefhebber en nationaal arbiter.*

Hij tr. 24 jr, Bergen 10-4-1942 de 19-jarige

- 3 **Jannetje (Jannie) Kieft**, geb. Alkmaar 6-10-1922, ovl. Alkmaar 7-1-2009, 86 jr. *Op haar veertiende ging ze werken. Ze begon als dienstbode bij mevrouw Claassen in Alkmaar: 7 dagen in de week voor f. 1,50 per week. (1936). Ze was ook kindermisje bij mevrouw Claassen. Enorme was-sen moesten met de hand gewassen worden. Als klein kind werd ze elke dag naar de creche gebracht, want moeder Neeltje werkte bij de Ringersfabriek in Alkmaar (chocolade). Jannetje werd dan in de namiddag naar de Appelsteeg gebracht om op haar moeder te wachten. Na de dienstbodetijd heeft Jannetje nog bij V en D gewerkt. Zij won eens de eerste prijs voor amateurdichters in Bergen. Zij was één van de eerste krakers in Nederland, want in de oorlog kraakte ze met haar Aad een woning in de Vondelstraat in Alkmaar. Later betrokken ze een zolderverdieping van mevrouw Claassen, haar eerste werkgever. In Bergen woonden ze eerst op de Loudelsweg.*

Aad Henneman en
Jannetje Kieft.

Aad Henneman en Jannetje Kieft.

Generatie III

- 4** **Lourentius Henneman**, geb. Heemskerk 8-12-1888, ovl. Bergen 10-12-1969, 81 jr. *Hij was timmerman. Het gezin kwam op 16-10-1919 van Heemskerk naar Bergen en woonde op de Dorpsweg 82. Een later adres is: Breelaan 78. Daar hadden ze Pension De Wilg.*
Hij tr. 24 jr, Heemskerk 21-10-1913 de 26-jarige
- 5** **Petronella Johanna Beekman**, geb. Bergen 14-9-1887, ovl. Bergen 5-9-1967, 79 jr.

Lourentius Henneman

Kinderen uit dit huwelijk:

1. *Petronella Anna (Nel) Henneman*, geb. Heemskerk 30-7-1914, ovl. Bergen 12-10-2005, 91 jr. Zij tr. Arie de Geus, geb. Noord-Scharwoude 6-4-1914, ovl. Bergen 21-3-2007, 92 jr.
2. *Anna Catharina (Annie) Henneman*, geb. Heemskerk 16-12-1915, ovl. Prestwood (Engeland) 16-6-1998, 82 jr. Anna tr. Albin Fastner. Albin is geb. in Engeland en daar overleden.
3. **Adrianus Johannes Henneman**, geb. Heemskerk 15-11-1917 ([zie 2](#)).

4. *Johannes Cornelis (Jan) Henneman*, geb. Bergen 23-11-1919, ovl. 27-7-2003, 83 jr. Hij tr. Klaziena (Ina) van der Zwan, geb. Bergen 2-6-1934, dr. v. Johannes Martinus van der Zwan en Margaretha Geertruida Erkamp. *Jan werkte bij Het Hooge Huys in Alkmaar en was verzekeringsagent en boekhouder.*

Johannes Cornelis Henneman

5. *Lourentius Maria Henneman*, geb. Bergen 2-2-1921, ovl. Bergen 21-5-1971, 50 jr. Hij tr. Annaliese Lindel, geb. 28-11-1908, ovl. Schagen 12-11-1991, 82 jr. *Lou had een kapperszaak in Bergen. Eerst op de Loudelsweg en later op het plein.*
6. *Geertrudis Cornelia (Truusje) Henneman*, geb. Bergen 7-12-1922, ovl. Bergen 3-6-1928, 5 jr.
7. *Maria (Miep) Henneman*, geb. Bergen 16-10-1924, ovl. ald. 14-3-1965, 40 jr. Zij tr. in 1956 te Toronto met Pierre (Peter) Mergen, geb. Pétange (Luxemburg) 14-12-1930, ovl. Bergen 4-10-1980. *Peter en Miep namen Pension De Wilg over.*

6 **Simon Kieft** geb. Zuid- en Noord-Schermer 1-4-1878, ovl. ald. 13-10-1949, 71 jr. *Hij was caféhouder. Daarvoor visser. Na zijn scheiding is hij altijd in Grootchermer gebleven. Later is hij in Wieringen hertrouwd met Anje Taai, meisjesnaam Staal.*

Tr. (2), 49 jr, Wieringen 04-02-1928 Anje Staal, geb. 1877, 50 jr, wede van Fokko Taai.

Tr. (1), 25 jr, Zuid- en Noord-Schermer 1-10-1903 de 22-jarige Neeltje Slooten ([zie 7](#)). Echtsch.

Alkmaar 3-12-1924. *Bij de huwelijksakte zit een bijlage: hierin erkennen en wettigen Simon en Neeltje een dochter uit hen geboren op 16 februari 1899 in Leiden. Haar naam is Cornelia Kieft.*

Neeltje Slooten

7 **Neeltje Slooten**, geb. Zuid- en Noord-Schermer 15-7-1881, ovl. Castricum 24-4-1952, 70 jr. *Ze werkte bij de Ringersfabriek in Alkmaar.*

Kinderen uit dit huwelijk:

1. **Cornelia Kieft**, geb. Leiden 16-2-1899, ovl. Alkmaar 18-1-1923, 23 jr. *Zij overleed aan de vliegende tering, oftewel tbc. In 1912 was ze dienst-bode. Cornelia tr. 19 jaar, Zuid- en Noord-Schermer 18-10-1918 Adriaan Balk, 24 jr. Adriaan is geb. Hoorn 12-3-1894, zn. v. Klaas Balk en Meinouwtje Hoeck, ovl. Alkmaar 2-5-1961, 67 jr. Adriaan was o.a chauffeur en los werkmán. Cornelia is jong overleden en haar dochter Meinouwtje Klazina werd daarom als halfzusje opgevoed in het gezin van Neeltje Slooten.*

2. **Elisabeth (Bets) Kieft**, geb. Krommenie 29-7-1904, ovl. Schagen 26-8-1990, 86 jr. *Zij was dienstbode en ook winkelbediende.*

Tr. (1) 20 jr, Alkmaar 13-11-1924 Friedrich Richard Heinrich Marpe, ca 30 jr. Echtsch. Amsterdam 28-6-1934 *monteur*. Friedrich is geb. Hagen (Dtl) 1894.

Tr. (2) 31 jr, Amsterdam 24-12-1935 Hermanus Antonius Augustinus Kruiper, 32 jr. Echtsch. Amsterdam 8-4-1942. Hermanus is geb. Utrecht 3-10-1903.

- Tr. (3) 43 jr, Wieringen 31-7-1947 Albert Jan Stapel, 47 jr. visser. Albert geb. Wieringen 31-10-1899, ovl. Alkmaar 15-2-1980, 80 jr.
3. *Pieter Kieft*, geb. Schermerhorn 8-2-1907, ovl. Alkmaar 1-6-1966, 59 jr. *ijzervlechter*.
Tr. 30 jr, Alkmaar 25-8-1937 Anna Koeten, 22 jr, geb. Alkmaar 12-11-1914, ovl. 2-10-2000, 85 jr.
4. *Geertruida Clazina Kieft*, geb. Schermerhorn 15-1-1911, ovl. Heiloo 5-5-2007, 96 jr. *Zij werkte ook bij Ringers Chocolade-fabriek en als dienstmeisje*.
Tr. 26 jr, Alkmaar 19-9-1937 Dirk Jacobus Vermeulen, 43 jr. *monteur*.
Dirk geb. Limmen 1-2-1894, ovl. Alkmaar 22-10-1956, 62 jr. *Hij was motorhandelaar en had een garage in Alkmaar , waar hij boven woonde. Nu is daar de zaak van MS-mode*.
5. **Jannetje Kieft**, geb. op 6-10-1922 in Alkmaar ([zie 3](#)).

*Het gezin Kieft anno 1917: v.l.n.r.
Greetje, vader Simon, moeder Neeltje, Bets, Cornelia en Piet*

Generatie IV

- 8 **Adrianus Henneman**, *tuinder, koster*, geb. Heemskerk 3-9-1845, ovl. Heemskerk 2-11-1911.
Tr. (1) Heemskerk 3-5-1873 Cornelia Diemeer, geb. Heemskerk 28-9-1841, ovl. ald. 15-2-1874.
Tr. (2) Heemskerk 1-7-1874
- 9 **Petronella Beentjes**, geb. Heemskerk 11-08-1856, ovl. Uitgeest 30-9-1927.
Uit het eerste huwelijk:
1. l.k. geb. Heemskerk 15-2-1874
Uit het tweede huwelijk, alle kinderen geb. te Heemskerk:
2. *Jacob Henneman*, geb. 24-04- 1875, ovl. na 1938, tr. Heemskerk 11-05-1898 Agatha Dam, geb. Heemskerk 10-9-1870, ovl. Amsterdam 6-11-1938. *Hij was tuinder, kastelein en groentehandelaar.*
3. *Johannes Henneman*, geb. 3-7- 1876, ovl. Beverwijk 14-1-1954. Tr. Heemskerk 26-8-1902 Jacoba Hoogwerf, geb. Heemskerk 20-8-1866, ovl. Heemskerk 11-8-1941. *Hij was annemer en wethouder en bouwde het stadshuis in Heemskerk.*
4. *Cornelis Henneman*, geb. 2-4- 1878, ovl. 15-5-1878.
5. *Cornelia Henneman*, geb. 9-4- 1879, ovl. Uitgeest 4-6-1968, tr. Heemskerk 9-10-1907 Theodorus Krom, geb. Akersloot 12-4-1881, ovl. Beverwijk 1-8-1963. *Hij was timmerman.*
6. *Guurtje Henneman*, geb. 5-11-1880, ovl. Alkmaar 16-8-1946, tr. Heemskerk 21-6-1911 Cornelis Groen, geb. Hoogwoud 29-05-1881, zn. v. Simon en Aaltje Hinke.
7. *Johannes Henneman*, geb. 30-9-1882, ovl. 22-4-1884.
8. *Johanna Henneman*, geb. 6-7-1884, tr. Heemskerk 30-9-1908 A.W. Poncin, geb. Breda 17-11-1880.
9. *Nicolaas Henneman*, geb. 7-10- 1885, ovl. Bergen 8-4-1975, tr. Beverwijk 11-10- 1916 Hendrika Geertruida Eijking, geb. Assendelft 4-3-1892, ovl. Bergen 25-5-1968. *Hij was metselaar en koopman.*
10. **Lourentius Henneman**, geb. 8-12-1888, ovl. Bergen 10-12-1969. (zie 4).
11. *Petrus Henneman*, geb. 17-3-1887, ovl. Heemskerk 6-3-1956. Tr. Heemskerk 7-10-1914 Elisabeth M. Duin, geb. Heemskerk 10-7-1891, ovl. Heemskerk 11-2-1969. *Hij was gemeentebode, verslaggever en koster. Hij had als bijnaam De Kikker.*
-

Bert Hemrika: Voor deze familie ben ik schatplichtig aan Hans Strik die de Heemskerkse kant van de familie zeer volledig heeft uitgezocht!

- 10 **Johannes Beekman**, *sigarenmaker, sigarenfabrikant*, geb. Egmond-Binnen 09-6-1851, ovl. Bergen 23-9-1921.
Tr. Alkmaar 9-2-1879
- 11 **Anna de Vos**, geb. Castricum 1-8-1852, ovl. Bergen 7-9-1933. *Het gezin kwam in 1885 in Bergen wonen, woonde daarvoor in Hoorn en Alkmaar.*
Uit dit huwelijk:
1. *Catharina Maria Beekman*, geb. Alkmaar 3-12-1879, ovl. 's-Gravenhage 30-12-1911. Tr. 's-Gravenhage 19-5-1909 Laurens Antonius van der Lans, geb. Loosduinen 15-01-1881, ovl. Monster 2-3-1917, *warmoezier en arbeider.*
 2. *Johannes Cornelis Beekman*, geb. Hoorn 19-3-1881, ovl. ald. 4-8-1962, tr. Bergen 20-4-1906 Geertruida Maria Houtenbos, geb. Bergen 30-1-1883, ovl. ald. 20-10-1955, dr. v. Jacobus en Catharina Pepping. *Johannes was barbier in 1921.*
 3. *Cornelis Petrus Beekman*, geb. Hoorn 23-10-1882, ovl. Bergen 18-3-1890.
 4. *Marinus Anthonius Beekman*, geb. Hoorn 5-12-1883, ovl. Bergen 20-11-1951, tr. Bergen 14-5-1909 Anna Catharina Punt, geb. Warmenhuizen 16-12-1886, ovl. Hoorn 5-10-1942, dr. v. Johannes Punt en Catharina Groot. *Marinus was in 1909 barbier.*
 5. *Petrus Jozefus Beekman*, geb. Bergen 20-3-1885, ovl. Leidschendam 21-2-1958. Tr. Noordwijk 3-5-1911 Alida Geertruida Alkemade, geb. Noordwijk 15-2-1885. *Petrus was metselaar.*
 6. *Maria Elisabeth Josephina Beekman*, geb. Bergen 2-3-1886.
 7. **Petronella Johanna Beekman**, geb. Bergen 14-09-1887, ovl. ald. 5-9-1967. (zie 4.)
 8. *Elisabeth Maria Beekman*, geb. Bergen 24-1-1889, ovl. ald. 9-2-1973, tr. Bergen 5-5-1916 *Willem van 't Padje*, geb. Assendelft 4-11-1883, ovl. Bergen 9-3-1958, zn. v. Floris en Aafje de Jong. *Willem was in 1916 sigarenmaker.*
 9. *Cornelia Anna Beekman*, geb. Bergen 25-07-1890, ovl. ald. 8-11-1967, tr. Bergen 30-4-1915 Cornelis Beentjes, geb. Heemskerk 16-7-1891, ovl. Bergen 14-5-1930, zn. v. Pieter en

- Antje de Boer. *Cornelis was muzikant, tuinder en kapper.*
10. *Anna Maria Beekman*, geb. Bergen 5-9-1892, ovl. ald. 4-5-1968, tr. Bergen 25-2-1916 Johannes Engelinus Martin, geb. Alkmaar 16-4-1893, ovl. Bergen 27-10-1961, zn. v. Lambertus en Catharina Suzanna Corporaal. *In 1916 was Johannes goudsmid.*
11. *Cornelis Jozephus Beekman*, geb. Bergen 20-3-1895, overl. Alkmaar 13-7-1953.
12. **Pieter Kieft**, visser, geb. Zuid- en Noord-Schermer 18-9-1949, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 14-7-1923.
In december werd er veel op kar-per gevist. Vooral Joodse mensen vroegen daarom en boden extra geld. In de Joodse keuken is zoetwatervis heel populair. Een visopko-per bood goed geld en de karpers gingen naar Amsterdam naar de Joodse buurt.
Tr. Zuid- en Noord-Schermer 21-9-1871
13. **Jannetje Bakker**, geb. Westzaan 6-1-1850, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 11-10-1917.
Uit dit huwelijk geb. te Zuid- en Noord-Schermer tenzij anders vermeld:
1. *Pieter Kieft*, geb. Jisp 28-08-1872, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 1-10-1878.
 2. *Neeltje Kieft*, geb. 15-06-1873, ovl. 15-10-1926, tr. Heerhugowaard 29-5-1892 Dirk de Heer, geb. Schermerhorn 1-4-1866, ovl. Krommenie 11-4-1956, zn. v. Klaas en Maria Hartland. *Dirk was visser en fabrieksarbeider.*
 3. *Adrianus (Arie) Kieft*, geb. Graft 21-2-1876, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 29-8-1938, tr. Ursem 28-10-1900 Aagje Hartog, geb. Schermerhorn 31-3-1872, ovl. Zaandam 12-9-1945, dr. v. Jan en Lieuwte Hooiberg. *Adrianus was visser en is verdronken.*
 4. *Simon Kieft*, geb. 1-4-1878, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 13-10-1949
 5. *Marijtje Kieft*, geb. 23-12-1879, ovl. Amsterdam 7-7-1938, tr. Zuid- en Noord-Schermer 9-2-1902 Hendrik Rol, geb. Krommenie 30-5-1874, ovl. Amsterdam 22-1-1951, zn. v. Maarten en Neeltje Mol. *Hendrik was pakhuis knecht en groentenventer.*
 6. *Pieter Kieft*, geb. 9-11-1881, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 14-6-1958, tr. Akersloot 8-5-1904 Trijntje Glijnis, geb. Akersloot

- 22-6-1879, ovl. 6-4-1966, dr. v. Albert en Diewertje Dekker.
Pieter was visser en veehouder en had als bijnaam Zwarte Piet, omdat hij zo donker was.
7. *Dirk Kieft*, geb. 19-2-1883, ovl. ald. 5-9-1954, tr. Zuid- en Noord-Schermer 21-2-1904 Aaltje de Groot, geb. Graft 27-4-1883, ovl. Wormer 6-6-1958, dr. v. Pieter en Maartje Brouwer.
Dirk was visser en arbeider en had als bijnaam Dempsey (Dems) naar de bokser Jack Dempsey. Hij verdiende ook wat bij met het scheren van mannen.
8. *Jacob Kieft*, geb. 15-4-1884, ovl. Amsterdam 5-8-1962, tr. Schermerhorn 11-7-1909 Maartje Kaij, geb. Ursem 20-4-1879, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 11-5-1939, dr. v. Jan en Klazina van Weelderen.
Hij werkte o.a. in een chocoladefabriek en had als bijnaam Jaap Lik, omdat hij graag snoepte.
9. *Barbara Kieft*, geb. 26-3-1886, ovl. ald. 11-4-1886.
10. *Diewertje Kieft*, geb. 26-3-1886, ovl. ald. 11-4-1886.
11. *Barbara Kieft*, geb. 1-9-1887, ovl. Purmerend 4-7-1947, tr. Zuid- en Noord-Schermer 8-9-1907 Pieter Brouwer, geb. Graft 3-3-1880, zn. v. Jelle en Deeltje Ridderinkhof.
12. *Jan Kieft*, geb. 23-05-1889, ovl. Alkmaar 8-7-1957, tr. De Rijp 16-5-1914 Neeltje Prins, geb. Amsterdam 20-10-1891, dr. v. Rense en Jansje Noé.
Jan was visser en had als bijnaam Pompie, omdat hij van properheid hield.
13. *Hillebrand Kieft*, geb. 13-2-1895, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 11-12-1956, tr. Ilpendam 9-1-1919 Trijntje den Bezemer, geb. Ilpendam 25-4-1897, ovl. Edam 2-6-1988, dr. v. Martinus en Maartje Worp.
Hij was werkzaam in de palingvisserij en had als bijnaam Bram en Doris Rijkers. Hij zong veel en zat ook in een operettekoor. Hij zat in de klas met Willem Schermerhorn, de eerste minister-president na de Tweede Wereldoorlog.

Hillebrand Kieft en Trijntje den Bezemer.

- 14 **Klaas Slooten**, arbeider, landman, geb. Zuid- en Noord-Schermer 24-4-1848, ovl. Heiloo 21-1-1930. Tr. (2) Zuid- en Noord-Schermer 28-10-1886 Guurtje Betlem, geb. Edam 1-5-1863, ovl. Noord- en Zuidschermer 26-4-1909, Tr. (1) Zuid- en Noord-Schermer 10-5-1874.
- 15 **Elisabeth Gunder**, geb. Ursem 25-1-1846, overl. Zuid- en Noord-Schermer 30-5-1885.
- Uit het eerste huwelijk geb. te Zuid- en Noord-Schermer:
1. *Simon Slooten*, geb. 19-6-1877. *Hij vertrok in 1892 naar Graft, in 1897 naar Monnickendam en in 1898 naar Buiksloot. Verder geen spoor.*
 2. *Jacob Slooten*, geb. 19-4-1879, tr. Edam 12-6-1912 Wilhelmina van der Laag, geb. Edam 8-2-1881, ovl. Purmerend 26-12-1970, dr. v. Andries Jan en Neeltje Betlem. *In 1912 was hij sergeant-marechaussee en zij onderwijzeres.*
 3. *Neeltje Slooten*, geb. 15-7-1881, ovl. Castricum 24-4-1952
 4. *Geertje Slooten*, geb. 10-11-1883. *Zij vertrok in 1899 naar Ursem en komt voor in het dienstbodenregister van Den Helder. In 1907 woont ze als dienstbode in Amsterdam en kwam ze uit Deventer. Verder geen spoor.*

Uit het tweede huwelijk geb. te Zuid- en Noord-Schermer:

5. *Bouwe Slooten*, geb. 30-6-1887, ovl. Zwaag 12-10-1966. Tr. 6-10-1912 Wijnanda van der Rol, geb. Hoorn 1890, ovl. Zwaag 29-1-1973, dr. v. Cornelis en Antje van Marle.
6. *Grietje Slooten*, geb. 6-2-1890, tr. 2-10-1913 Jan van der Velden, geb. Bergen 1886, zn. v. Cornelis en Antje Schoorl.
7. *Maartje Slooten*, geb. 12-6-1893, tr. 18-11-1920 Johannes Nijman, geb. Heemskerk 1889, zn. v. Klaas en Gerritje Zonneveld.
8. *Cornelis Slooten*, geb. 13-6-1895, ovl. Heerhugowaard 16-12-1948. Tr. 2-12-1915 Johanna Tuinman, geb. Zuid- en Noord-Schermer 1-07-1892, ovl. Rotterdam 14-2-1949, dr. v. Jacob en Trijntje Plugboer. *Cornelis was kaasmaker*.
9. *Willem Slooten*, geb. 25-01-1897. Tr. Opsterland 25-04-1918 Agnieta van der Iest, geb. Garijp 1898.
10. *Jan Slooten*, geb. 26-8-1899, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 24-2-1900.
11. *Jan Slooten*, geb. 24-4-1901. Tr. Heiloo 25-9-1929 Wilhelmina van Wijk, geb. Haarlem, 1903.
12. *Klaas Slooten*, geb. 4-1-1903, ovl. Driehuizen 10-6-1972. Tr. Zuid- en Noord-Schermer 23-01-1925 Geertje Schreuder, geb. Hensbroek 14-10-1906, ovl. Driehuizen 7-2-1979. *Het echtpaar bezat cafe De Vriendschap in Driehuizen en liet geld na aan de gemeenschap van Driehuizen*.

Generatie V

- 16 **Jacob Henneman**, *landman*, geb. Heemskerk 29-10-1818, ovl. Heemskerk 31-12-1870.
Tr. Heemskerk 21-2-1841.
- 17 **Gertrudis Gerts Bloedjes**, geb. Assendelft 20-2-1818, ovl. Heemskerk 15-5-1861.
- 18 **Johannes Pietersz Beentjes**, *boerenknecht*, geb. Heemskerk 19-9-1819, ovl. Heemskerk 18-2-1859.
Tr. Heemskerk 4-5-1844.
- 19 **Cornelia Pieters Castricum**, geb. Castricum 18-11-1815, ovl. Heemskerk 21-12-1894.
- 20 **Cornelis Beekman**, *landman*, geb. Alkmaar 18-12-1819, ovl. Wimmenum 26-8-1854.
Tr. Wimmenum 12-6-1845.

- 21 **Trijntje Opmeer**, geb. Spanbroek 11-2-1923, ovl. Egmond-Binnen 16-4-1895.
- 22 **Johannis Pieter de Vos**, *landman*, geb. Beverwijk 04-12-1821, ovl. Haarlem 24-10-1860.
Tr. Castricum 24-2-1851.
- 23 **Marijtje Castricum**, geb. Heiloo 15-1-1830, ovl. Amsterdam 17-9-1890.
- 24 **Cornelis Pietersz Kieft**, *lijnbaander, touwslager*, geb. Zuid- en Noord-Schermer 9-5-1824, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 5-2-1882.
Tr. Zuid- en Noord-Schermer 13-2-1853.
- 25 **Neeltje Simons Kieft**, *werkster, dienstbode*, geb. Zuid- en Noord-Schermer 2-9-1826, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 14-7-1909.
- 26 **Pieter Bakker**, *arbeider*, geb. Assendelft 21-5-1822, ovl. Assendelft 13-2-1869.
Tr. Westzaan 19-12-1847.
- 27 **Marijtje Verweel**, geb. Westzaan 29-8-1823, ovl. Zaandam 16-3-1911.
- 28 **Cornelis Slooten**, *timmerman*, geb. Akersloot 13-1-1816, ovl. Zuid- en Noord-Schermer 17-1-1897.
Tr. Zuid- en Noord-Schermer 23-8-1840.
- 29 **Neeltje Nap**, geb. Zuid- en Noord-Schermer 2-12-1812, ovl. 11-4-1873.
- 30 **Simon Gunder**, *arbeider, slagter*, geb. Avenhorn ca 1805, ovl. Ursem 11-1-1882.
Tr. Ursem 30-5-1834.
- 31 **Geertje Blok**, geb. Ursem 15-11-1812, ovl. Ursem 29-3-1887.

Meer informatie vindt u op www.familie-hemrika.nl.
Aanvullingen zijn van harte welkom.

Nadere kennismaking met...

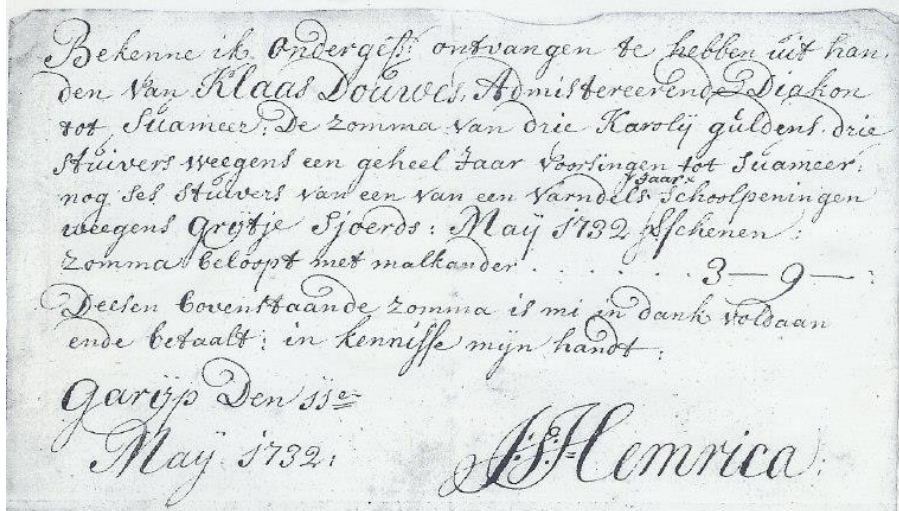

Mijn naam is **Bert Hemrika**, op 17 april 1948 geboren in Amsterdam in de Kanaalstraat, dus aan de verkeerde (arme) kant van de Overtoom... Mijn belangstelling voor de genealogie kwam pas laat en op een gedenkwaardig moment. Op 10 september 2001 overleed mijn moeder, vlak voor de vreselijke aanslag in Amerika. Bij het leeg halen van haar appartement vonden we een geldkist met daarin oude documenten en prachtige zwart-wit foto's. Gelukkig stonden er namen achterop de foto's. Nu ben ik al jaren lid van het N.G.V.

Ik ontdekte al snel dat er over de familie Hemrika in het verre verleden al wat was beschreven en ontdekte ook dat iedereen met die naam, ook Hemrica's erbij hoorden, ook in Canada. Nu heb ik de meesten in beeld en is er contact met Canada.

De naam begint met Sytze Lefferts Hemrika uit 1654, die ook banden met Hemrik heeft in Friesland. Hij verwekte 17 kinderen en was drie keer getrouwd, dus gaf een riant begin aan de stamboom. Ooit waren we een voorname familie met bekende predikanten.

De leukste zaken vind je toch echt in de archieven en in Tresoar (Leeuwarden) vond ik een kwitantie uit 1732 van de schoolmeester Sytze Jacobs Hemrica. Verder vond ik daar een boek met Friese schoolmeesters, waarin verschillende Hemrica's. Leuk, omdat ik gepensioneerd leraar Nederlands ben...

In Purmerend vond ik een kerkboekje van Kwadijk met daarin verslagen van de bekende predikant Johannes Petrus Hemrica uit 1723.

Het leuke aan genealogie is het speurwerk, het prettige contact met mensen, o.a. in de archieven. Leuk is ook dat bijna iedereen je met liefde helpt en dat jij ook anderen kunt helpen. Ik geef nu een cursus genealogie voor 60-plussers in Opmeer en die help ik om een kwartierstaat te maken. Prachtige en ontroerende familieverhalen krijg ik voorgeschoteld. Ik hoop nog vele jaren van deze prachtige hobby te genieten.

Inleveren van teksten voor het jubileumnummer van ons afdelingsblad.

In maart 2015 willen we een dik jubileumnummer uitgeven met úw artikelen.

Bij uw speurtocht heeft u misschien wel een aardige anekdote gehoord, waarbij een voorwerp een hoofdrol speelde. Dat kan van alles zijn, een gebruiksvoorwerp, een meubelstuk, sieraad noem maar op. En met een foto van dat voorwerp is de redactie ook heel blij.

Maar wie weet heeft u wel een bijzonder verhaal over een bepaalde voorouder. Het verhaal hoeft niet per se op Hollands Noorderkwartier betrekking te hebben maar mag deze keer ook uit een ander deel van het land komen. Uw bijdrage is van harte welkom. De inlevertermijn sluit op 15 januari 2015. Namen en adressen van de redactie staan op de kaft

Hieronder treft u een samenvatting aan van artikelen die in tijdschriften en jaarboeken van regionale historische verenigingen zijn verschenen. U kunt veel tijdschriften in onze bibliotheek inzien en ze zijn in het Regionaal Archief Alkmaar aanwezig.

Oud Alkmaar Historische vereniging 38^e jaargang, nr. 2, 2014:

Een ijsje van Laan, door Eelkje Knol en Marlies ten Berge. IJsmaken in de oorlogsjaren.

Archeologie op straat, door Marlies ten Berge. Wat zien we op de straat en wat betekent de markering. Oude strandwallen zichtbaar gemaakt.

Bergense Kroniek Hist. vereniging Bergen, 21^e jaargang, nr. 1, april 2014:

Bergense oppervlaktematen, lengten en ijken in de 18^e eeuw, door Sieme Niks. De verschillen in maten tussen Bergen en Alkmaar. Een verhandeling over de IJkwet en het metriek stelsel.

De allereerste apotheek van Bergen aan de Oude Prinsenweg in 1947, door C.A. Wildeboer-Kloosterboer.

Huize Kranenburgh, van burgemeesterswoning tot museum, gebeurtenissen om en rond de woning. Door Jan Hageman.

Historische Vereniging Schagen en omstreken, boek 1992:

De geschiedenis van Haringhuizen in de gemeente Barsingerhorn, door Jan Eichhorn en Majorie Pigge. Een verhandeling over de dorpen in de gemeente Barsingerhorn.

Historische Vereniging Texel, nr. 111, juni 2014:

Klassenfoto van een kleuterklas aan de Nieuwstraat uit 1956 en van een Mulo-klas uit de beginjaren twintig. Door Siemon Dros en Bas Huisman. Foto's van honderd jaar onafhankelijkheid 1813-1913. Artikel over de familie Gieles. Door Sander Ganzevles.

De Gouden Engel, Historische Vereniging Koedijk, nr. 30, najaar 2014:

Brandbestrijding en brandpreventie in Koedijk van 1771 tot 1939 deel I, door Jack Muis. Mysterie rond een fotootje uit de familie Hartland, door Piet Schager. Piet Kooy, de laatste tuindersknecht van Koedijk, door Jan Slikker.

Zicht op Haringcarspel, Historische Vereniging Harenkarspel, 23^e jaargang, nr. 46, mei 2014:

Burgemeester Jan Burger, burgemeester van Harenkarspel (1909-1928) en Warmenhuizen (1921-1928) door Jaap Blokdijk.

De Groene Valck, Historische Vereniging Oud-Akersloot, jaarboek 2014:

Het levensverhaal van Henk Verduin, door Jan Kaptein. Genealogie Verduin. Brandbestrijding op de Woude, door Ton Dekker. Jachthaven Akersloot, deel I, de aanleg en exploitatie van een gemeentelijke jachthaven, door Frans Zonneveld en Sjaak Olgers. Smederij Melker, door Frans Zonneveld.

Historische Vereniging Texel, nr. 112, september 2014:

Het kerkboek van Craech. Een 17^e eeuws Texels kerkboek dat niet aanwezig was in de studiezaal van Haarlem maar wel te vinden op internet! (zoekakten.nl/een onderdeel van Family Search, een initiatief van de Mormonen, door Aart van den Brink. Diergeneeskunde op Texel van 1850 tot heden deel I, door Jaap Klinkers.

De Clock van Callens-Ooghe, Historische Vereniging Callantsoog, 29^e jaargang, nr. 3, september 2014: Boerderij Van Diepen, een interview met Riet en Theo van Diepen.

AANVULLINGEN & VERBETERINGEN

Van Gertie van Lienen ontvingen we een aanvulling m.b.t. kwartier 50 van de kwartierstaat van Siem de Haan in het juni-nummer van HNK (nr. 98).

50: *Cornelis* Cornelisz **Keuning/Koning**, geb. Spierdijk/Hoogwoud 22-03-1764, timmerman, landman, ovl. Spanbroek 23-06-1845, zn. v. *Cornelis* Cornelisz **Koning** en *Geertje* Jans **van der Gracht**,
tr. (1) Obdam 12-02-1791 *Trijntje* Pieters **Berger**, ged. Berkhout 21-06-1761, ovl. Spierdijk 21-06-1802, dr. v. *Pieter* Jansz **Berger** en *Maartje* Jans **Trompetter**,

tr. (2) Spanbroek 06-11-1803 *Trijntje* Jans Ariensd **Koomen**, geb. Onderdijk ca 1765, ovl. Spanbroek 03-07-1845.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Pieter* **Keuning**, geb. ca 1793.
2. *Geertje/Guurtje* **Keuning/Koning**, ged. Berkhout 03-05-1794 (zie 25).

De redactie heeft tot nu toe na elke publicatie van deze rubriek een of meer reacties ontvangen! We zijn bijzonder blij te merken dat deze rubriek zeer goed gelezen en gewaardeerd wordt. Emmy brengt ook deze keer weer een aardige tekst onder uw aandacht waarmee u uw kennis van oud-schrift kunt oefenen.

Stadsrekeningen van Alkmaar, een bijlage uit 1543. Bron RAA, inv. nr. tussen 577 en 588.

Ick Cornelis Gaersprans dochter beghin po die groetten hoef
binnen haerlem ick ken ontfagh te hebbe van die
ghoede stee van Alkmaer iiii rinsculden lief rendter
een termin van een haelf iaer die min verscenen
doore te heiliger mis lest leden in iaer of heren
duisen V huender ende drie in veerdich en ick ken
in voldoen te vesen van dese termin ende van
al ander terminen in kensses des vaerhide soe
heb ick Cornelis Gaersprans gochter mi naem
hier onder laetten setten anno XV^c XLIII den vi^{te} decembris

Cornelis Gaersprans

Ick Cornelis Gaersprans dochter, beghin po die groetten hoef binnen Haerlem, ick ken ontfagh te hebbe van die ghoede stee van Alkmaer iiii rinsculden lief rendter, een termin van een haelf iaer die min verscenen vare te heiliger mis lest leden in iaer ons heren duisen V huender ende drie in veerdich, ende ick ken nu al voldoen te vesen van dese termin ende van al ander terminen, in kensses des vaerhide soe heb ick Cornelis Gaersprans gochter mi naem hier onder laetten setten. (anno XV^c XLIII den vi^{te} decembris)

Louyssz.

Cornelis Graspras (d)

Het jaartal staat in letters midden in deze bijlage. Ene Louyysz., een controlerend ambtenaar, heeft onderaan de datum herhaald in Romeinse cijfers. Ze zijn wat verbleekt, maar je kunt het nog lezen. XV met de kleine 'c' er boven, XV^c, is 1500. XL is 40. III is 3. Het geheel is dus bij ons 1543, de vi^{te} is 6de december.

Wat staat er:

Ik, Cornelis Gaerspransdochter, begijn op het Grote Hof in Haarlem, beken ontvangen te hebben van stad Alkmaar 4 gulden lijfrente, voor een termijn van een half jaar vanaf de laatste heilige mis, in het jaar duizend vijf honderd drie en veertig. Men heeft mij dit termijn voldaan, evenals alle vorige termijnen. Dit is de waarheid en daarom heb ik, mijn naam hieronder 'laten' zetten.

Cornelis Graspras (d)

Ik zie dat begijntje staan of zitten, bij de schrijver, wiens punt van zijn ganzenveer in het papier haakt, die de letters tekent met alle deukjes en haakjes die er bij horen, onderweg de boel verbetert en ook maar opschrijft wat hij hoort.

Ons begijntje heeft geen 'meesterschrijver' tegenover zich. Hij maakt fouten. Ze woont niet op het Grote Hof, maar 'po' het Grote Hof. Zij 'ontfagh', of ontfanght een som van iiii (4) Rijns 'culden' i.p.v. gulden, hij schrijft 'gochter', i.p.v. dochter. De letter 'w' kent hij niet. De kensses des vaerhi zou 'kennisse der waerheit' moeten zijn. Stiekem denk ik dat zij een Garbrands dochter is, i.p.v. een Gaersprans dochter. Misschien heeft ze haar naam wel dialectisch uitgesproken. Leuk toch!

Jaap Leek tipte de redactie over onderstaande boeken:

- **300 jaar Dappers in Schoorl** door *Henk Burgering*
Dit boek is (nog?) niet in onze bibliotheek opgenomen, maar kan eventueel geleend worden bij Jaap Leek.
- **Cathrina, moeder de vrouw**, over het *Heemskerk tuindersgezin Zonneveld-Brakenhoff*. Dit boek is per e-mail te bestellen bij aviationwarbooks@yahoo.co en kost € 22,50. Ook dit boek is (nog?) niet in onze bibliotheek aanwezig.

We hopen volgende keer een bespreking van beide boeken te kunnen publiceren.

Boekbespreking

De familie ZUURBIER (*bibliotheeknr. 260*)

Het begon in de Schermer'
samengesteld door Simon Zuurbier

In een zeer uitgebreide, schitterend verzorgde uitgave heeft de schrijver na jarenlang onderzoek en veel familiebezoek een totaal-overzicht van de familienaam Zuurbier gerealiseerd, na al een familieboek in offsetdruk te hebben verzorgd in 1975.

In de inleiding wordt beschreven wat de achtergrond van de naam zou kunnen zijn. Ongetwijfeld zal de naam samenhangen met het begrip 'zuur bier'. Was het vroeger in Vlaanderen een type gebrouwen bier met een iets zure smaak, het kan ook een verzuurd, bedorven en onhandelbaar bier zijn. De familienaam is voor het eerst opgetekend in 1197 en betreft ene Wille Surbier te Zonnebeke (België). Het kan ook de bijnaam geweest zijn van een herbergier of brouwer, verheven tot familienaam. Deze naam is op vele manieren geschreven; in de 17^e en 18^e eeuw waren de volgende varianten bekend: Suerbier, Suierbier en Suijerbier. Later werd de Z ook geschreven, terwijl de S-variant blijft bestaan.

De nu levende Suurbieren of Zuurbieren zijn terug te voeren tot drie verschillende stamvaders die geen enkele relatie met elkaar hebben. Verreweg de grootste groep stamt af van het echtpaar Cornelis Zuurbier (1749-1807) en Trijntje Kieft (1756-1826). De afstammelingen van deze Schermer tak worden in 14 familietakken A t/m N beschreven, telkens met een overzichtelijk stamboomschema. Een tweede kleine groep - de Utrechtse familie Zuurbier-afstammend van Conraadt Sourbier uit

Frankfurt (Duitsland) omstreeks 1714 wordt niet verder uitgewerkt.

Ook een derde kleine groep, bijna uitsluitend woonachtig in Amsterdam, (met als bekendste afstammeling de voetballer Wim Suurbier), stamt af van Nicolaas Suurbier afkomstig uit Hamburg rond 1709, wordt niet verder beschreven.

Het boekwerk van ruim 300 pagina's zal voor belangstellenden en de vele familieleden een rijk bezit zijn met veel waardering voor de schrijver!

Uitnodiging ontvangen of emailadres gewijzigd?

door G. Telman.

Al een lange tijd ontvangen onze afdelingsleden enige dagen voor een afdelingsbijeenkomsten een uitnodiging soms samen met een nieuwsbrief met wetenswaardigheden. Alleen die afdelingsleden die hun e-mailadres aan ons hebben doorgegeven. Dat houdt tevens in dat deze e-mailadressen, als zij veranderen, moeten worden aangepast in onze bestanden. Die wijzigingen blijven vaak onbekend voor ons. De NGV heeft daarvoor voor elk lid een profiel aangemaakt daarin kan u zelf de aanpassing aanbrengen. Denkt u dat u dat niet zelf redt, dan kunt u altijd een beroep doen op uw webmaster. Maar het belangrijkste blijft natuurlijk dat u het wél moet doorgeven. Doet u dat niet, dan kunnen wij u niet bereiken en ontbeert u de uitnodiging en de nieuwsbrieven van de afdeling.

Onderstaand een lijstje van e-mail adressen die tijdens de afgelopen maand als FOUT werden aangemerkt. De uitnodiging voor de oktober-afdelingsbijeenkomst heeft deze adressen NOOIT bereikt via de elektronische mail.

w.h.bakker@home.nl	Hr W.H. Bakker
s.hemrika@quicknet.nl	Hr S. Hemrika
peter@peter-groen.nl	Hr P. Groen (Den Haag)
marysint@xs4all.nl	Mw Bootsma-Sint
hans.denijs@planet.nl	Hr H. de Nijs
pc.kruijer@hccnet.nl	Hr P.C. Kruijer
niekpaijens@kpnmail.nl	Hr D.A. Paijens
admaijer@xs4all.nl	Hr R. Krijgsman
krwallinga@hetnet.nl	Hr K.R. Wallinga
alsc-ixh-xan@klein-eijkensteijn.com	Hr T.J. van Eijk

Wilt u in het vervolg WEL e-mail van de afdeling ontvangen en op de hoogte blijven van onze activiteiten, geef dan aan de webmaster uw juiste e-mailadres door. Hij zal dan de correcties aanbrengen.

Stuur een e-mail met het juiste adres naar ***telgriffam@hetnet.nl***.

Adressen NGV Afdeling Hollands Noorderkwartier

Afdelingsbestuur

Voorzitter	mw. T.A.C. Schoehuijs-de Vries Voordam 30, 1811 MA Alkmaar, tel: 072-5119998, e-mail: truusschoehuijs@kpnmail.nl
Secretaris, PR en plv. afd. afgev.	mw. W.J. Hermanus-Schipper Wipmolen 10, 1823 GB Alkmaar, tel: 072-5154716, e-mail: wil.hermanus@gmail.com
Waarnemend penningmeester	J.Th. Reijngoud, Kasteellaan 15, 1829 BD Oudorp, tel: 072-5126229, e-mail: reijngoud@zonnet.nl bankrekening: NL72 INGB 0000 1083 34 t.n.v. NGV-afd. HNK te Alkmaar
Vice-voorzitter en afd. afgev.	J.J. Kaldenbach Amstelstraat 18, 1823 EV Alkmaar, tel: 072-5123029, e-mail: jos.kaldenbach@tiscali.nl
Lid	P.D. Aaij Merwedestraat 23, 1823 VK Alkmaar, tel: 072-5119510, e-mail: pdaaij@hetnet.nl
Lid	J. Breggeman Willem de Zwijgerlaan 53, 1901 CP Castricum tel: 0251-656701, e-mail: jbreggeman@zonnet.nl

Overige functies

Bibliotheek	J. Th. Reijngoud (adres zie boven)
Kwartierstaten- boeken	P.D. Aaij (adres zie boven)

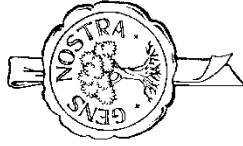
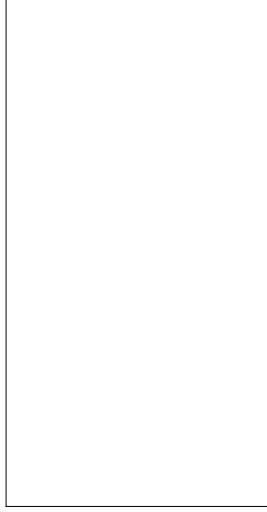
HNK afdelingsblad en -site

Redactie, redactie-adres, webmaster HNK- site, nieuwsbrief	G. Telman Hulstlaan 87, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5715452, e-mail: telgriffam@hetnet.nl
Eindredactie	mw. M.C. Luken-Sluis Hulstlaan 101, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5716779, e-mail: lukensluis@kpnmail.nl
Redactie Verzending (coördinatie)	P.D. Aaij (adres zie boven) mw. H.T.H. Zonneveld-Aupers Slochterwaard 137, 1824 KT Alkmaar, tel: 072-5128124, e-mail: henny@bsg.nl

HNK-site: <http://hollandsnoorderkwartier.ngv.nl/>

Drukwerk

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling Hollands Noorderkwartier
Secretariaat: Wipmolen 10, 1823 GB Alkmaar